

som bekendt have faaet deres Gaarde uden Kjøbesum, skulde fratagde sin Ret; men forøvrigt er der saa mange Arvefæstere, at der kun vil udfordres et ganske ubetydeligt Pengebeløb for hver Enkelt, for at erstatte disse Kjørler, hvilket ogsaa gjælder med Hensyn til Spørgsmaalet, om Kjørlerne for Amtsforvalteren skulde bortfalde, fordi denne Kjørsel som et Embedsmolument ved Vacance skulde bortfalde. Den forrige Finanzminister har ikke forstaaet Loven om Amtsforvalternes Lønning saaledes, han har forstaaet denne Lov om Emolumenter, som udredes af Staten, og det er jo ligefrem en Byrde for en Embedsmand, naar han uden Vederlag derfor skulde sørge for Kjørsele i disse Embedsreiser. Jeg maa bemærke, at der iøvrigt slet ingen Banskelligheder frembyder sig, naar man gaaer frem efter Loven af 4 Juli 1850; thi saavidt jeg erindrer, er det bestemt, at Commissionerne slet ikke have at befatte sig med Afgjørelsen af Rettighedens Grænds, men kun at ansætte Vederlaget, og dernæst staaer det til Bedkommende at bringe Spørgsmaalet under Afgjørelse af Domstolene, hvilket disse velhavende og selvstændige Arvefæstere paa Nyttergodset ogsaa have benyttet sig af. Jeg er ganske overbevist om, at Domainadministrationen for Amtmændenes Bedkommende ikke forlange, Afløsning, men hvor den anseer Sagen for tvivlsom, vil den fordrø Afløsningen, og Spørgsmaalet vil saa ikke blive om Kjørsele selv, men om Afløsningssummen. Jeg antager forøvrigt, at det vigtigste Spørgsmaal — om Kjørlerne gjælde for de fremtidige Embedsforretninger — vil være afgjort ved endelig Dom, førend disse Afløsningscommissioner kunne træde i Virksomhed.

Alberti: Jeg vil blot i Anledning af den ærede Ministers Foredrag bemærke, at jeg ikke troer, at der vil komme nogen bestemt Afgjørelse ud af de Domme, som der ventes. Jeg kjender specielt de Sager, til hvilke den ærede Minister sigtede; de angaae ganske specielle Tilfælde, og der kan argumenteres meget forskjelligt for hver af disse. I det ene Tilfælde har Amtsforvalteren i Kronborg District forlangt, men ikke faaet, en Vogn for

at kjøre til en Skovauktion, og indkassere Penge; i det andet Tilfælde har han forlangt, men ikke faaet, en Vogn for at kjøre hen til en af Skovene, og udbetale Arbejderne deres Løn. Naar man historisk gennemgaaer Skovkassererens Forretninger, saa finder man, at det er to forskjellige Spørgsmaal, idet Regimentsfriverne tidligere have været Kassere ved Skovauktionerne, men iøvrigt ikke have havt Forretninger som Skovkassere. Jeg nævner dette, hvor minutieust dette end er, for at begrundede den Mening, jeg har, at Domstolene ikke ville komme til at afgive noget almindeligt Præjudicat om, hvad der kan fordrø efter Arvefæstefjødernes Indhold, de ville kun som sædvanligt sige: i det og det Tilfælde skal det og det være Ret, uden at afgjøre Noget om Spørgsmaalet i Almindelighed, og derfor troer jeg, at det vilde være af stor Interesse, om der blev givet almindelige Regler ved disse Afløsningsforetagender. Det andet Punkt i den ærede Ministers Foredrag, hvor til jeg skal knytte en Bemærkning, er det, at han mener, at Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Kjørler i Fremtiden skulle præstere, snart vil blive afgjort, og han har sagt, at det jo blot vil være Afløsningscommissionens Sag at fastsætte Vederlagets Størrelse, men, om det skal udredes, bliver en Sag, der i Tvivlstilfælde skal afgjøres af Domainedirecteuren (indenrigsministeren: Nei, af Domstolene!). Jeg troer nu ikke, at Commissionerne af sig selv kunne tage Bestemmelse derom, men maaskee kunne de gjøre det efter Instrux fra Domainedirecteuren. Men hvad jeg i Særdeleshed vilde fremhæve, da jeg for talte om denne Side af Sagen, det er, at det jo er ligefrem, at naar den Kjørsel, hvis Berriggelse kan være omvistet, skal afløses, saa vilde de paagjældende Arvefæstere ikke ubetale sig for den Beføstning, der er forbunden med at føre Proces derom, naar de vide, at de kun skulle præstere Kjørlerne, saalange en bestemt Embedsmand lever. Der er jo netop den store Forskjel paa Afløsningsvederlaget efter dette Lovforslag og de tidligere Hverisafløsningslove, at de tidligere gjaldt kun for den paagjældende Fæsters Levetid, men efter den foreliggende Lov skal Afløsningen være en